

ROZMANITOSTI

Za profesorem Jindřichem Hellbergem

Dne 27. října 2022 opustil společenství didaktiků chemie jeden z jeho nejvýznamnějších členů prof. RNDr. Jindřich Hellberg, DrSc. Při vědomí jeho vitality a aktivního přístupu k životu do pozdního věku nás jeho náhlý odchod překvapil a hluboce zasáhl. Inicioval zároveň řadu vzpomínek, dovolíme si proto osobnost pana profesora připomenout.

Narodil se v Praze 13. prosince 1927. Zde také absolvoval gymnázium a následně studoval

obor učitelství matematiky a chemie pro střední školy na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy a obor fyzikální chemie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, kde byl jeho učitelem i profesor Jaroslav Heyrovský.

Po ukončení vysokoškolského studia působil jako učitel na středních školách, např. na gymnáziu v Orlové a v Ostravě. Již v této době se intenzivně zajímal o didaktiku chemie a věnoval se převážně problematice školního chemického experimentu.

Rozvíjet badatelskou činnost v oboru mu umožnil přechod do Výzkumného ústavu pedagogického v Praze a posléze na Pedagogickou fakultu v Hradci Králové. Zde se plně věnoval pedagogické, vědecké i vědecko-organizační činnosti. Na fakultě přednášel především organickou chemii, biochemii, didaktiku organické chemie a biochemie i historii chemie. Především didaktika organické chemie a biochemie byla jednou z oblastí odborného zájmu profesora Hellberga, které se intenzivně věnoval. Z tohoto oboru pocházela řada publikací v časopisech a sbornících, dále středoškolské a vysokoškolské učebnice. Zabýval se též komparací didaktických systémů v České republice a v zahraničí. Jako jeden z prvních pracovníků v oboru se orientoval na využití informačních technologií ve výuce chemie, obzvláště v chemickém experimentu. Zásadního významu jsou pak jeho práce zaměřené na metodologii didaktiky chemie. Nelze též opomenout působení profesora Hellberga na pozicích vedoucího katedry, proděkana pro vědeckou činnost a zahraniční styky a děkana fakulty, ve kterých významným způsobem vytvořil prostor pro navázání kontaktů pracovišť fakulty obzvláště se zahraničními institucemi. Za veškeré aktivity se dostalo profesoru Hellbergovi řady domácích i zahraničních ocenění, např. Cena Viléma Baura České společnosti chemické nebo medaile Marie Curie-Sklodowské Polské chemické společnosti.

Profesor Hellberg byl osobností vsutku renesanční, obdivuhodné byly jeho jazykové znalosti (aktivní znalost sedmi cizích jazyků), znalosti z oboru historie, filosofie, hudby a výtvarného umění, ale i dovednosti gastronomické (příprava pokrmů z různých částí světa).

V profesoru Jindřichu Hellbergovi tak odešla nejen významná osobnost české školy didaktiky chemie, ale především kolega, přítel a dobrý člověk.

Karel Kolář, Martin Bílek, Jiří Rychtera